

İŞ KANUNU'NDA YER ALAN İDARİ PARA CEZALARININ TUTARI DEĞİŞTİRİLDİ

ÖZET

17.1.2012 tarih ve 6270 sayılı **TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN'UN 17 nci maddesi ile 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun 99-105 inci maddelerinde yer alan para cezaları, 26.1.2012 tarihinden geçerli olmak üzere yeniden belirlenmiştir.**

26 Ocak 2011 tarihli ve 28185 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 17.1.2012 tarih ve 6270 sayılı **TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN'UN** 17 nci maddesi ile 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nda yer alan idari para cezalarının tutarı değiştirilmiştir. Söz konusu değişiklik, 26 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yasa hükmü bu sirkülerimize eklenmiştir.

Diğer taraftan, 4857 sayılı İş Kanunu'nunda yer alan idari para cezaları kabahat olduğundan, söz konusu cezalar 5326 sayılı KABAHAHLER KANUNU kapsamına girmektedir. 5326 sayılı KABAHAHLER KANUNU'NUN 17 nci maddesinde de İdarî para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanacağı, bu suretle idarî para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsurunun dikkate alınmayacağı, bu fıkra hükmünün, nispi nitelikteki idarî para cezaları açısından uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm uyarınca 4857 İş Kanunu'nundaki para cezaları, Maliye Bakanlığı'nca çıkarılan, 17 Kasım 2011 tarihli ve 28115 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 410 seri no'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ ile 2011 yılı için tespit edilen yeniden değerlendirme oranında **[% 10,26 (on virgöl yirmi altı)]** artırılarak, 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanılmıştır.

Bu defa, 27 Ocak 2012 tarihinden itibaren 4857 sayılı İş Kanunu'ndaki idari para cezalarının tutarı yeniden belirlendiğinden, 2012 yılında 1-25 Ocak 2012 tarihleri arasında yeniden değerlendirme oranında artırılan tutarlar, 26 Ocak 2012 tarihinden itibaren de 6270 sayılı Yasa ile değiştirilen tutarlar uygulanacaktır.

Kesilecek idari para cezasının tutarının tespitinde, fiilin işlendiği tarih dikkate alınacaktır. Ancak, 6270 sayılı Yasa ile yapılan bu değişiklik, 4857 sayılı Yasanın 99-105 inci maddelerinde yer alan para cezalarına ilişkin olup, bu maddelerde yazılı ceza tutarları 1.1.2012 tarihinde geçerli olan tutarların altında belirlenmiştir. TC Anayasasının 38 inci maddesinde yer alan "Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez." hükmü ile failin daha ağır ceza ile cezalandırılması önlenmiştir. Anayasada yer alan lehe olan hükmün uygulanması kuralı esas alınarak Türk Ceza Kanunu'nun 7 nci maddesinde ifadesini bulan " zaman bakımından uygulanma" başlığı altında yapılan düzenlemeye göre, suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanması ve infaz olunması esastır. Kabahatler Kanunu 5. maddesine göre de TCK'nun zaman bakımından uygulanmaya ilişkin hükümleri kabahatler hakkında da uygulanmak zorundadır. Bu sebeple idari para cezaları da tıpkı diğer cezalar gibi zaman bakımından lehe uygulama hükümlerine tabi olacağından, 1.1.2012 tarihinden sonra, 26 Ocak 2012 tarihinden önce 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre kesilen idari para cezalarında lehe olan yasa hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre 2012 yılında kesilecek idari para cezasının tutarları 6270 sayılı Yasal değişiklikle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Kanun Mad.	Ceza Mad.	Cezayı Gerektiren Fiil	1 OCAK-25 OCAK 2012 TARİHLERİ ARASINDA KESİLECEK CEZA TUTARI (TL)	26 OCAK 2012 TARİHİNDEN İTİBAREN KESİLECEK CEZA TUTARI (TL)
3/1-2	98	İşyeri bildirim yükümlülüğüne aykırı davranış (çalıştırılan her işçi için)	134	134
3/2	98	İş Kanunu'nun 3. maddesinin ikinci fıkrasında tanımlanan işyerinin muvazaalı olarak bildirilmesi (asıl işveren	13.591	13.591

		ile alt işveren için ayrı ayrı)		
3 ve 85	98	Ağır ve tehlikeli iş kapsamındaki işyerinin bildirim yükümlülüğüne aykırı davranmak (çalıştırılan her işçi için)	1.358	1.358
5	99/a	İşçilere eşit davranma ilkesine uyulmayan her işçi için	117	110
7	99/a	Geçici iş ilişkisi hükümlerine aykırı davranılan her işçi için	117	110
8	99/b	Çalışma koşullarına ilişkin belge verilmeyen her işçi için	117	110
14	99/b	Çağrı üzerine çalışma usulüne ilişkin hükümlere uyulmayan her işçi için	117	110
28	99/c	Çalışma belgesi verilmeyen veya belgesine yanlış bilgi yazılan her işçi için	117	110
29	100	Toplu işten çıkarma hükümlerine aykırı davranarak işten çıkarılan her bir işçi için	487	450
30	101	Çalıştırılmayan her özürü ve çalıştırılmayan her ay için	1.842	1.700
30	101	Çalıştırılmayan her eski hükümlü ve çalıştırılmayan her ay için	1.842	1.700
32	102/a	Ücret ile Kanundan veya TİS'den veya iş sözleşmesinden doğan ücretin kasten ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde her işçi ve her ay için	134	125
32	102/a	Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkakın zorunlu tutulduğu halde özel olarak açılan banka hesabına ödenmemesi halinde her işçi ve her ay için	134	125
39	102/a	Asgari ücret ödenmeyen veya eksik ödenen her işçi ve her ay için	134	125
37	102/b	Ücret hesap pusulası düzenlememek	487	450
38	102/b	Yasaya aykırı olarak ücret kesme cezası vermek	487	450
52	102/b	Yüzde usulü uygulanan işyerlerinde, her hesap pusulasının genel toplamını gösteren belgeyi işçilerin seçtiği temsilciye vermemek	487	450

41	102/c	Fazla çalışma ücreti ödenmeyen, hak ettiği serbest zamanı altı ay içinde kullandırılmayan, onayı alınmadan fazla çalıştırılan her bir işçi için	241	220
56	103	Yıllık ücretli izni yasaya aykırı olarak bölünen her işçi için	241	220
57	103	Yıllık izin ücretini yasaya aykırı şekilde veya eksik ödenen her işçi için	241	220
59	103	İş sözleşmesinin sona ermesinde kullanılmadığı iznin ücreti ödenmeyen her bir işçi için	241	220
60	103	İzin yönetmeliğine aykırı olarak izin kullandırılmayan veya eksik kullandırılan her işçi için	241	220
63	104	Çalışma sürelerine ve buna ilişkin yönetmelik hükümlerine uymamak	1.227	1.200
64	104	Telaflı çalışmasına ilişkin yasa hükümlerine uyulmadan çalıştırılan her işçi için	241	220
68	104	Ara dinlenmelerini yasa hükmüne göre uygulamamak	1.227	1.200
69	104	İşçileri geceleri 7,5 saatten fazla çalıştırmak, gece ve gündüz postalarını değiştirmemek	1.227	1.200
71	104	Çalıştırma yaşı ve çocukları çalıştırma yasağı hükümlerine aykırı davranmak	1.227	1.200
72	104	18 yaşını doldurmamış erkek ve her yaştaki kadınları yer ve su altında çalıştırmak	1.227	1.200
73	104	Gece çalışma yasağına ilişkin kanun ve yönetmelik hükümlerine aykırı davranmak	1.227	1.200
74	104	Doğum öncesi ve sonrası sürelerde kadınları çalıştırmak veya ücretsiz izin vermemek	1.227	1.200
75	104	İşçi özlük dosyalarını düzenlememek	1.227	1.200
76	104	Çalışma sürelerine ilişkin yönetmelik hükümlerine uymamak	1.227	1.200

77	105/c	İş sağlığı ve iş güvenliğinin gerektirdiği koşullara uymamak	1.358	1.250
78	105/a	İş sağlık ve güvenliği yönetmelik hükümlerine göre alınmayan her iş sağlığı ve güvenliği önlemi için (alınmayan önlemler için izleyen her ay aynı miktarda)	270	250
78	105/c	İşletme belgesi almadan işyeri açmak veya belgelendirilmesi gereken işler veya ürünler için belge almamak	1.358	1.250
79	105/c	Faaliyeti durdurulan işi izin almadan devam ettirmek veya kapatılan işyerini izinsiz açmak	1.358	1.250
80	105/c	İş sağlığı ve iş güvenliği kurullarının kurulması ve çalıştırması ile ilgili hükümlere aykırı davranmak, iş sağlığı ve iş güvenliği kurullarınca alınan kararları uygulamamak	1.358	1.250
81	105/c	İşyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturma, işyeri hekimi ile diğer sağlık personeli görevlendirme, iş güvenliği uzmanı olan mühendis veya teknik eleman görevlendirme yükümlülüğünü yerine getirmemek	1.358	1.250
85	105/d	Ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılan 16 yaşından küçük her işçi ve yönetmelikte gösterilen yaş kayıtlarına aykırı çalıştırılan her işçi için	1.358	1.250
85	105/d	Ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılan çalıştığı işle ilgili mesleki eğitim almamış her işçi için	679	550
86	105/b	Sağlık raporu alınmadan ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılan her bir işçi için	270	250
87	105/b	Sağlık raporu alınmayan 18 yaşından küçük her bir işçi için	270	250
88	105/c	Gebe veya çocuk emziren kadınlar hakkındaki yönetmeliğe uymamak	1.358	1.250
89	105/c	İş Kanununa göre çıkarılan çeşitli	1.358	1.250

		yönetmeliklere aykırı davranmak		
90	106, 108	İş-Kur'dan izin almaksızın iş ve işçi bulma faaliyetinde bulunmak	13.591	13.591
92/2	107/1-a	İş müfettişlerinin davetine gelmemek, ifade ve bilgi vermemek, gerekli belge ve delilleri göstermemek ve vermemek, kendilerine gerekli kolaylığı göstermemek	10.873	10.873
96/1	107/1-b	İş müfettişleri tarafından ifade ve bilgilerine başvurulmuş işçilere telkinde bulunmak, işçileri gerçeği saklamaya ya da değiştirmeye sevk etmek veya zorlamak	10.873	10.873
96/2	107/1-b	İşçilerin gerçeğe aykırı haberler vererek işvereni gereksiz işlemlerle uğraştırmaları veya haksız yere kötü duruma düşürmeye kalkışmaları, denetim ve teftişin yapılmasını güçleştirmeleri, kötü niyetli davranışlarda bulunmaları	10.873	10.873
107/2	107/2	İş müfettişlerinin teftiş ve denetim görevlerini yapmalarını ve sonuçlandırmalarını engellemek	10.873	10.873

İdari para cezalarının uygulanmasına ilişkin hususlar
4857 Sy. İş Kanunu Madde 108 - (Değişik: 15.5.2008-5763/10 md.)
Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 ve 106 ncı maddelerdeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. (Değişik ikinci cümle: 13/2/2011-6111/79 md.) 101 inci ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu il müdürü tarafından; birden fazla ilde işyerleri bulunan işverenlere uygulanacak idari para cezası ise işyerlerinin merkezinin bulunduğu yerdeki Türkiye İş Kurumu il müdürünce verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir. 106 ncı maddeye göre verilecek idari para cezası için, 4904 sayılı Kanununun 20 ncı maddesinin (h) bendindeki tutar esas alınır.

Saygılarımızla...

26 Ocak 2012, Perşembe

Sayı : 28185

KANUN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 6270

Kabul Tarihi: 17/1/2012

MADDE 1 – 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 89 – Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Birinci fıkraya kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlanana ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir.

İkinci fıkraya uyarınca ödenecek emekli ikramiyesi, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına giren görevlerde geçen her tam fiili hizmet yılı ile sınırlı olarak bu görevlerden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı üzerinden ve aylığın başlangıç tarihindeki katsayılar dikkate alınarak ödenir. Mülga 2829 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkralara göre verilecek emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla süreler ile mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlanana ödenecek emeklilik ikramiyesinin hesabında bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet süreleri ve her ne suretle olursa olsun evvelce iş

sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreleri ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreleri dikkate alınmaz. Ancak, mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanmış olmakla birlikte, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmetleri arasında başka bir sigortalılık hali kapsamında çalışması bulunmayanların emekli ikramiyesine esas fiili hizmet sürelerinin hesabında, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.

Emekli ikramiyesinin hesabına esas hizmet süresinin tespitinde dikkate alınmak üzere, emeklilik veya malullük aylığı bağlanması dışında herhangi bir sebeple görevleri sona erenler için, görevin sona erme sebebinin bu durumu kanıtlayan belgelerle birlikte yazılı olarak kuruma bildirilmesi ve bunların özlük dosyasında saklanması zorunludur. Bu zorunluluğa uymayanlar ikinci fıkra hükümlerinden yararlandırılmazlar.

İştirakçilerden, kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malullüğü hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarla meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk mali yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarla artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarla altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere, bu Kanunun mülga 68 inci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılmasında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir. Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı, 30 yıldan fazla olamaz ve evvelce 30 hizmet yılı için emekli ikramiyesi ödenmiş olanlara hiçbir şekilde ikramiye farkı ödenmez.

Bu Kanunun mülga 88 inci maddesi kapsamına girenlerin emekli ikramiyeleri hakkında da yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sosyal Güvenlik Kurumunca tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek emekli ikramiyelerini almadan ölenler ile ölüm tarihinde aylığa müstahak dul ve yetim bırakmadan ölen iştirakçilerin ikramiyeleri, kanuni mirasçılarına ödenir.

Bu madde gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen emekli ikramiyeleri, düzenlenecek fatura üzerine Sayıştay ve Danıştay başkanları için kendi kurumları, diğerleri için emekliye sevk onayını veren kurum tarafından karşılanır. Özelleştirilen, faaliyeti durdurulan, kapatılan veya tasfiye

edilen kamu idareleri tarafından karşılanması gereken emekli ikramiyesi tutarları ise, emekliye sevk onayı aranmaksızın ve faturası karşılığında Hazine tarafından karşılanır. Bu fıkraya göre Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemelerin, fatura düzenlenmesini müteakip iki ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılması zorunludur.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emekli ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.”

MADDE 2 – 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 223 – Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine, varsa açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve bu Kanunun 89 uncu maddesindeki şartların varlığı halinde aynı esas ve usuller çerçevesinde emekli ikramiyesi ödenir. Davalardan vazgeçilmesi halinde, mahkemelerce Sosyal Güvenlik Kurumu lehine hükmedilecek vekalet ücretleri Kurumca tahsil edilmez.

Bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında fasıllı olarak hizmeti bulunan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aynı kapsamda çalışmakta olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra emeklilik, yaşlılık, malullük ile dul ve yetim aylığı bağlanacak olanlar hakkında 89 uncu maddenin dördüncü fıkrasının uygulanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki fasıllı hizmet süreleri için 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.”

MADDE 3 – 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “50 kişiyi” ibaresi “80 kişiyi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4 – 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak kira bedellerini belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir.”

MADDE 5 – 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 43 üncü maddesinin başlığı “Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık, Bakanlık ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevinde bulunanların aylıkları” şeklinde değiştirilmiş, maddeye beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve maddenin mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanlara veya bu görevleri herhangi bir sebeple sona erenlere, Kanunun 26, 28, 44, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddeleri gereğince aylık bağlanmasına hak kazanmaları ve en az 2 yıl süreyle bu görevlerde bulunmuş olmaları halinde, 27, 29, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddelere göre hesaplanacak aylık tutarından az olmamak kaydıyla, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin % 40’ı esas alınarak Cumhurbaşkanına bağlanacak yaşlılık aylığının % 42’si oranında malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı ödenir. Bu fıkra hükümlerine göre aylık ödenebilmesi için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce geçici 4 üncü madde kapsamında dışarıdan bakanlık ya da Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevi esas alınarak malullük veya emeklilik aylığı ödenenler hariç olmak üzere,

malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanmış olanlar ile aylık bağlanma şartlarını haiz olmayanların en az 2 yıl süreyle Başbakanlık Müsteşarı emsal alınarak sigorta primi veya geçici 4 üncü madde kapsamında emekli keseneği ile kurum karşılığı ödemiş olmaları da zorunludur.

Yukarıdaki fıkraya göre tespit edilen aylığı almakta iken ya da dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevleri sırasında veya bu görevlerinin sona ermesinden sonra ölenlerin bu Kanunda düzenlenen koşullara sahip olan hak sahiplerine, 2 yıl süreyle bu görevlerde bulunmuş olma ve sigorta primi veya emekli keseneği ile kurum karşılığı ödenmesi açısından yukarıdaki fıkrada düzenlenmiş olan şart aranmaksızın, bu maddeye göre hesap edilen aylık esas alınarak ölüm ya da dul ve yetim aylığı bağlanır.

Ancak, dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanlar ile bunlardan ölenlerin hak sahiplerine, 27, 29, 33, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddelere göre hesaplanan aylık, altıncı ve yedinci fıkraya göre bağlanan aylıktan düşükse aradaki fark, Hazine'den tahsil edilir.”

“Bu madde kapsamında bağlanan aylıklar, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödenekteki değişime bağlı olarak yeniden hesaplanarak ödenir ve bu aylıklar hakkında 55 inci maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz.”

MADDE 6 – 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesine “30 günlük” ibaresinden önce gelmek üzere “üçte birinin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7 – 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“d) 63 üncü maddeye göre yöntem, tür, miktar ve kullanım sürelerinin belirlenmesi sonucunda Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin kapsamı dışında bırakılan sağlık hizmetleri.”

MADDE 8 – 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir.”

MADDE 9 – 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Katılım payı, birinci fıkranın (a) bendindeki sağlık hizmetleri için 2 Türk Lirası olarak uygulanır. Katılım payı, (b) ve (c) bentlerindeki sağlık hizmetleri için gereksiz kullanımı azaltma, sağlık hizmetlerinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kişilerin prime esas kazançlarının, gelir ve aylıklarının tutarı ve benzeri ölçütler dikkate alınarak % 10 ilâ % 20 oranları arasında olmak üzere Kurumca belirlenir. Ayrıca Kurum, birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinde, aile hekimlerince yazılan reçeteler dâhil olmak üzere reçetede yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere katılım payı uygulamaya yetkilidir. Katılım payına ilişkin kutu hesabında enjektörler, serum ve beslenme ürünleri ile Kurum tarafından belirlenecek ilaçlar dikkate alınmaz. Kurum, birinci fıkranın (a) bendi gereği belirlediği katılım payını; birinci basamak sağlık hizmeti

sunucularında yapılan muayenelerde almamaya ya da daha düşük tutarlarda belirlemeye veya tekrar birinci fıkranın (a) bendi için belirlenen tutara getirmeye, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmet sunucularında yapılan muayenelerde ise müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunun yer aldığı basamak, sağlık hizmeti sunucusunun resmi ve özel sağlık hizmeti sunucusu niteliğinde olup olmaması, önceki basamaklardan sevklı olarak başvurulup başvurulmadığı gibi hususları göz önünde bulundurarak on katına kadar artırmaya ve sağlık hizmeti sunucuları için farklı belirlemeye yetkilidir. Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen sağlık hizmetleri bedelinin % 1'ine kadar katılım payı alınabilir. % 1'ine kadar tespit edilen katılım payını almamaya, yarısına kadar indirmeye Kurum yetkilidir. Kurum, bu fıkra da belirtilen 1 Türk Lirası, 2 Türk Lirası ve 3 Türk Lirasını, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranına kadar her yıl artırmaya yetkilidir.”

MADDE 10 – 5510 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“60 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bentlerinde sayılanların, Kurumla sözleşmeli üniversite ve istisnai hallerde özel sağlık hizmeti sunucularına müracaat edebilme koşulları ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 11 – 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır.”

MADDE 12 – 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7 – Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışarıdan bakanlığa atananlardan bu görevleri sona erdiği halde, yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayanların, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kurmuş oldukları sigortalılık ilişkisi, bu görevlerinin sona erdiği tarihten itibaren 30 gün içinde Kuruma başvurmaları ve bu Kanuna göre uzun vadeli sigorta kolları yönünden sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışmamaları halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği veya dışarıdan bakanlık görevi sebebiyle ödenen ödeneğin ilişkili olduğu dönemin bitimini izleyen ay başından başlamak üzere 4 yıl süreyle aynı kapsamda devam ettirilir ve ödenecek sigorta primi Başbakanlık Müsteşarı için Kanunun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile belirlenen prime esas kazancı üzerinden hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan sigorta prim tutarları, sigortalı payı da dâhil olmak üzere, Kurum tarafından üçer aylık dönemler itibarıyla düzenlenecek fatura üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanır.

Yaşlılık aylığı bağlanması için en erken yaşa göre tamamlanması gereken prim ödeme gün sayısını dolduranlar için bu fıkra hükümlerine göre sigorta primi ödenmesine son verilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışarıdan bakanlığa atananlardan bu görevleri sona erdiği halde, yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayan ve uzun vadeli sigorta kolları yönünden sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışanların ise birinci fıkraya göre belirlenecek sigorta primine esas kazanç tutarı ile bu Kanunun 80 inci maddesi veya geçici 4 üncü maddesi uyarınca fiilen çalıştığı iş için tespit olunan prime esas kazanç veya emeklilik keseneğine esas aylığı arasındaki farka ilişkin sigortalı payı dâhil sigorta primleri ile emekli keseneği ve kurum karşılığı farkları, birinci fıkraya göre belirlenecek süre ve usuller esas alınarak Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden ödenir.

Sigorta primlerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanacağı süre içerisinde Kanuna göre uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışmakta iken bu çalışmaları sona erenler ise birinci fıkra hükümlerine göre belirlenecek 4 yıllık süreyi aşmamak kaydıyla ve başvuru tarihinden itibaren aynı usul ve esaslarla birinci fıkra hükmünden yararlandırılır.

Yukarıdaki birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği veya dışarıdan atandığı bakanlık görevi sona erdiği halde, yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayanlardan, Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre ödenmeye devam olunacak emekli kesenekleri ile kurum karşılıkları hakkında da uygulanır.

4 yıl süreyle sigorta primlerinin veya emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanmasına ilişkin uygulamadan bir dönemden fazla yararlanılamaz.

Bu madde hükümlerine göre, sigorta primleri veya emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının tamamı Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanan süreler emekli ikramiyesinin hesabına esas sürenin tespitinde dikkate alınmaz. Birinci fıkrada belirtilen 4 yıllık sürenin bitimine rağmen yaşlılık aylığı veya emeklilik aylığı bağlanabilecek en erken yaş itibarıyla tamamlanması için gerekli olan prim ödeme gün sayısını veya fiili hizmet süresini tamamlamamış olanların kalan süreye ilişkin sigorta primine esas kazançları veya emekli keseneğine esas aylık tutarları, birinci fıkraya göre belirlenecek tutardan az olamaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışarıdan bakanlığa atananlardan bu görevleri sona erdiği halde, birinci fıkrada belirtilen 4 yıllık süre sonunda da yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayanlardan, uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışanların veya isteğe bağlı sigortalı olanların sigorta primine esas kazançları veya emekli keseneğine esas aylık tutarları da birinci fıkraya göre belirlenecek tutardan az olamaz. Ayrıca, bu tutar ile Kanunun 80 inci maddesi veya geçici 4 üncü maddesi uyarınca fiilen çalıştığı iş için tespit olunan prime esas kazanç veya emeklilik keseneğine esas aylık arasındaki farka ilişkin işveren payı veya kurum karşılığı farkı da kendileri tarafından ödenir.”

MADDE 13 – 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile değişik, mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü 2/8/2003 tarihi öncesi için de uygulanır.”

MADDE 14 – 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna göre emekli olup yine bu tarihten önce serbest avukatlık veya noterlik yapanların aylıklarından bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümlerine göre sosyal güvenlik destek primi kesilir.”

MADDE 15 – 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 37 – 19/5/2011, 23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda malul kalan sigortalılar ile ölen sigortalılar için, malullük ya da ölüme sebep olan deprem tarihinden önceki döneme ilişkin olarak en az 30 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi veya bir aylık kesenek ile karşılık ödenmiş ve bu süreye ilişkin sigortalı tescil işleminin Kanunda belirtilen sigortalı bildirim sürelerinden kaynaklanan haller saklı kalmak kaydıyla deprem tarihlerinden önce yapılmış olması şartıyla, Kanunda öngörülen prim ödeme süresi, hizmet, prim ve prime ilişkin borcu olmama ve sigortalılık sürelerine ilişkin diğer şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre Kurumca kendilerine hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklarla ilgili Kanunda öngörülen prim veya kesenek ile karşılıkların eksik olan kısmı Maliye Bakanlığı tarafından Kuruma ödenir. Bu konudaki usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden depremler sonucunda yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmaz.”

MADDE 16 – 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 38 – Bu Kanunun 43 üncü maddesindeki % 42 oranı yeni bir yasal düzenleme yapılmıncaya kadar % 45 olarak uygulanır.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce bu Kanunun 43 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan görevlerde bulunmuş olanlardan herhangi bir sebeple bu görevleri sona erenler ile Büyük Millet Meclisi, Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu, Temsilciler Meclisi ve Danışma Meclisi Başkanları da bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren bu Kanunun 43 üncü maddesi hükmünden yararlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevi devam edenler ile daha önce yasama organı üyeliği görevi sona ermiş olanlardan veya dışarıdan bakanlığa atanmış olanlardan halen milletvekilliği esas alınarak emekli aylığı ödenenlerin, bu Kanunun 43 üncü maddesine göre aylığa hak kazanabilmesinde, aynı maddenin altıncı fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen 2 yıllık süre şartı aranmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile dışarıdan atandığı bakanlık görevi sona erdiği halde, malullük, yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanamayanlardan, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi

kapsamında sigortalılık ilişkisi devam edenlerin veya bu kapsamda sigortalılık ilişkisi kurmaları gerekenlerin bu sigortalılık ilişkisinden kaynaklanan emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları, bu Kanunun ek 7 nci maddesi ile belirlenmiş olan esas ve usuller çerçevesinde ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içinde Kuruma başvurmaları halinde, başvurularını izleyen aybaşından başlayarak 4 yıl süreyle Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanır.

Bu madde esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez.”

MADDE 17 – 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun;

a) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elli milyon lira para cezası” ibaresi “yüzon Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

b) 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ikiyüz milyon lira para cezası” ibaresi “dörtüzüelli Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

c) 101 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yediyüzelli milyon lira para cezası” ibaresi “binyedyüz Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

ç) 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “yüz Yeni Türk Lirası” ibaresi “yüzyirmibeş Türk Lirası” şeklinde, (b) bendinde yer alan “ikiyüz milyon lira para cezası” ibaresi “dörtüzüelli Türk Lirası idari para cezası” şeklinde, (c) bendinde yer alan “yüz milyon lira para cezası” ibaresi “ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

d) 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüz milyon lira para cezası” ibaresi “ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

e) 104 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşyüz milyon lira para cezası” ibaresi “binikiyüz Türk Lirası idari para cezası” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “yüzmilyon lira para cezası” ibaresi “ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası” şeklinde,

f) 105 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan “iki yüz Yeni Türk Lirası” ibareleri “ikiyüzelli Türk Lirası” şeklinde, (c) bendinde yer alan “biner Yeni Türk Lirası” ibaresi “binikiyüzellişer Türk Lirası” şeklinde, (d) bendinde yer alan “bin Yeni Türk Lirası” ibaresi “binikiyüzelli Türk Lirası”, “beşyüz Yeni Türk Lirası” ibaresi “beşyüzelli Türk Lirası” şeklinde, değiştirilmiştir.

MADDE 18 – 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ç) Kurumun ulusal ve uluslararası düzeyde gerçek veya tüzel kişilere vereceği hizmetler karşılığında elde edeceği gelirler.”

MADDE 19 – 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kuruluşların 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait Kurum aidat miktarları her yıl için ayrı ayrı olmak üzere her bir Genel Kurul temsilcisi başına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin yirmi katı olarak uygulanır. Bu kapsamda yer alan kuruluşlarca söz konusu yıllara ait ödenmiş olan aidat miktarlarının bu düzenleme ile yeniden tespit edilen aidat tutarlarını aşan kısmı bakımından ilgili kuruluş için alacak hakkı doğmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşların, aynı fıkra esaslarına göre yapılandırılan toplam aidat borçlarını ve 2012 yılı aidatlarını 31/12/2012 tarihine kadar Kuruma ödemeleri halinde aidat borçlarına gecikme zammı ve gecikme faizi uygulanmaz.”

MADDE 20 – Bu Kanunun;

- a) 14 üncü maddesi 1/2/2012 tarihinde,
 - b) 12 nci maddesi 1/3/2012 tarihinde,
 - c) 5 ve 16 ncı maddeleri 1/1/2012 tarihinden geçerli olmak üzere 1/3/2012 tarihinde,
 - ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

MADDE 21 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

25/1/2012

TÜRMOB Sirküler Rapor

